

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA DŽERARDA HOGANA [GERARD HOGAN]
SECINĀJUMI,
sniegti 2019. gada 27. jūnijā¹

Lieta C-445/18

***Vaselife International BV,
Chrysal International BV***
pret

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

(*College van Beroep voor het Bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos, Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Augu aizsardzības līdzekļu laišana tirgū – Paralēla tirdzniecība – Paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņa izmaiņas – Augu aizsardzības līdzekļa un atsauces līdzekļa identitāte – Nosacījumi

I. Ievads

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK, 52. panta interpretāciju².

2. Lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Vaselife International BV* (turpmāk tekstā – “*Vaselife*”), *Chrysal International BV* (turpmāk tekstā – “*Chrysal*”) un *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden* (Nīderlandes Augu aizsardzības līdzekļu un biocīdu atļauju izsniegšanas komiteja, turpmāk tekstā – “*Ctgb*”) saistībā ar *Ctgb* atteikumu atjaunot paralēlas tirdzniecības atļauju, kas iepriekš tika piešķirta uzņēmumam *Vaselife*, pēc tam, kad tā atļāva parrēģistrēt atsauces līdzekli uz *Chrysal* vārda.

II. Atbilstošās tiesību normas

3. Regulas Nr. 1107/2009 8., 9., 24., 29. un 33. apsvērumā ir noteikts:

“(8) Šīs regulas mērķis ir nodrošināt augstu cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības pakāpi, vienlaikus saglabājot Kopienas lauksaimniecības konkurētspēju. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš iedzīvotāju neaizsargātāko grupu, tostarp grūtnieču, zīdaiņu un bērnu, aizsardzībai. Būtu jāpiemēro piesardzības princips un šai regulai būtu jānodrošina, ka ražotāji sniedz pierādījumus, ka saražotajām un tirgū laistām vielām un līdzekļiem nav nekādas kaitīgas ietekmes uz cilvēku vai dzīvnieku veselību un nekādas nevēlamas iedarbības uz apkārtējo vidi.

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

² OV 2009, L 309, 1. lpp.

(9) Lai pēc iespējas likvidētu šķēršļus tirdzniecībai ar augu aizsardzības līdzekļiem, ko izraisa dažādas aizsardzības pakāpes dažādās dalībvalstīs, šajā regulā būtu jānosaka arī saskaņoti noteikumi darbīgo vielu atļaušanai un augu aizsardzības līdzekļu laišanai tirgū, arī noteikumi atļauju savstarpējai atzīšanai un paralēlai tirdzniecībai. Tādējādi šīs regulas mērķis ir palielināt šādu līdzekļu brīvu kustību un nodrošināt to pieejamību dalībvalstīs.

[..]

(24) Noteikumiem, kuri reglamentē atļauju piešķiršanu, ir jānodrošina augsts aizsardzības standarts. Jo īpaši, piešķirot atļaujas augu aizsardzības līdzekļiem, mērķim aizsargāt cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi vajadzētu būt prioritāram attiecībā pret mērķi uzlabot augu ražību. [..]

[..]

(29) Savstarpējās atzīšanas princips ir viens no līdzekļiem, kā nodrošināt preču brīvu kustību Kopienā. Lai izvairītos no darba dublēšanās, samazinātu nozares un dalībvalstu administratīvo slodzi un nodrošinātu saskaņotāku augu aizsardzības līdzekļu pieejamību, vienas dalībvalsts izsniegtās atļaujas būtu jāatzīst citām dalībvalstīm, kurās lauksaimniecības, augu veselības, vides (tostarp klimatiskie) apstākļi ir līdzīgi. Tādēļ Kopiena būtu jāsadala zonās ar šādiem salīdzināmiem apstākļiem, lai atvieglotu savstarpējo atzīšanu. Tomēr vienas vai vairāku dalībvalstu teritorijai raksturīgu vides vai lauksaimniecības apstākļu dēļ var būt vajadzīgs, ka, iesniedzot pieteikumu, dalībvalstis atzīst citā dalībvalstī izsniegtu atļauju, groza to vai atsakās atļaut augu aizsardzības līdzekli savā teritorijā, ja tas ir pamatoti konkrētu vides vai lauksaimniecības apstākļu dēļ vai ja nevar sasniegt šajā regulā noteikto augstas pakāpes cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību. [..]

[..]

(33) Kopienas tiesību aktos par sēklām paredzēta sēklu brīva kustība Kopienā, taču tajos nav īpašu noteikumu sēklām, kuras apstrādātas ar augu aizsardzības līdzekļiem. Tādēļ šādi noteikumi būtu jāiekļauj šajā regulā. Ja apstrādātas sēklas rada nopietnu apdraudējumu cilvēku vai dzīvnieku veselībai vai videi, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai veikt aizsardzības pasākumus.”

4. Regulas Nr. 1107/2009 1. pantā ir definēts tās priekšmets un mērķis. Saskaņā ar 1. panta 3. punktu:

“Šīs regulas mērķis ir nodrošināt cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides augsta līmeņa aizsardzību un uzlabot iekšējā tirgus darbību, saskaņojot noteikumus par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, vienlaikus veicinot lauksaimniecisko ražošanu.”

5. Regulas Nr. 1107/2009 28. panta nosaukums ir “Atļaujas piešķiršana laišanai tirgū un lietošanai”. Tajā ir paredzēts:

“1. Augu aizsardzības līdzekli nelaiž tirgū vai nelieto, ja vien tam attiecīgajā dalībvalstī nav piešķirta atļauja saskaņā ar šo regulu.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, atļauja nav vajadzīga šādos gadījumos:

[..]

e) tādu augu aizsardzības līdzekļu laišanai tirgū, kam saskaņā ar 52. pantu piešķirta paralēlas tirdzniecības atļauja.”

6. Regulas Nr. 1107/2009 43. pantā “Atļaujas atjaunošana” ir noteikts:

“1. Atļauju atjauno pēc atļaujas turētāja iesnieguma ar noteikumu, ka 29. pantā minētās prasības joprojām ir izpildītas.

[..]

5. Dalībvalstis pieņem lēmumu par augu aizsardzības līdzekļa atļaujas atjaunošanu vēlākais 12 mēnešu laikā pēc tā sastāvā esošās darbīgās vielas, aizsargvielas vai sinerģista apstiprinājuma atjaunošanas.

6. Ja tādu iemeslu dēļ, kurus atļaujas turētājs nespēj ietekmēt, nav pieņemts lēmums par atļaujas atjaunošanu pirms tās termiņa beigām, attiecīgā dalībvalsts pagarina atļauju uz laiku, kas vajadzīgs, lai pabeigtu pārbaudi un pieņemtu lēmumu par atjaunošanu.”

7. Regulas Nr. 1107/2009 44. pantā “Atļaujas atsaukšana vai grozīšana” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis var pārskatīt atļauju jebkurā laikā, ja ir pazīmes, ka 29. panta prasības vairs netiek izpildītas.

[..]

2. Ja dalībvalsts vēlas atsaukt vai grozīt atļauju, tā informē atļaujas turētāju un dod viņam iespēju iesniegt piezīmes vai papildu informāciju.

3. Dalībvalsts attiecīgi atsauc vai groza atļauju, ja:

a) netiek vai vairs netiek pildītas 29. pantā minētās prasības;

[..].”

8. Regulas Nr. 1107/2009 45. panta 1. punktā ir noteikts, ka “atļauju drīkst atsaukt vai grozīt pēc atļaujas turētāja lūguma, kuram jāmin šāda lūguma iemesli”.

9. Regulas Nr. 1107/2009 52. pantā “Paralēla tirdzniecība” ir noteikts:

“1. Augu aizsardzības līdzekli, kas apstiprināts vienā dalībvalstī (izcelsmes dalībvalstī), – ar nosacījumu, ka piešķir paralēlas tirdzniecības atļauju – var ieviest, laist tirgū un lietot citā dalībvalstī (ieviešanas dalībvalstī), ja šī dalībvalsts apliecina, ka minētais augu aizsardzības līdzeklis pēc sastāva ir identisks augu aizsardzības līdzeklim, kam jau piešķirta atļauja tās teritorijā (atsauces līdzeklim). Pieteikumu iesniedz ieviešanas dalībvalsts kompetentajai iestādei.

2. Ja ieviešamais augu aizsardzības līdzeklis ir identisks 3. punkta nozīmē, paralēlās tirdzniecības atļauju piešķir, izmantojot vienkāršotu procedūru, 45 darba dienu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas. Pēc pieprasījuma dalībvalstis cita citai 10 darba dienu laikā pēc lūguma saņemšanas sniedz informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu, vai līdzekļi ir identiski. Paralēlas tirdzniecības atļaujas piešķiršanas procedūru pārtrauc no dienas, kad lūgumu saņemt informāciju nosūta izcelsmes dalībvalsts kompetentajai iestādei, līdz dienai, kad ieviešanas dalībvalsts kompetentā iestāde pilnībā saņem vajadzīgo informāciju.

3. Augu aizsardzības līdzekli uzskata par identisku atsauces līdzeklim, ja:

a) tas ir ražots tajā pašā uzņēmumā vai asociētā uzņēmumā vai saskaņā ar licenci, kas piešķirta saistībā ar to pašu ražošanas procesu;

- b) tam ir identiska specifikācija un identisks darbīgo vielu, aizsargvielu un sinerģistu saturs, kā arī preparāta veids; un
- c) tas ir tāds pats vai līdzvērtīgs sastāvā esošo papildvielu ziņā un no iepakojuma izmēru, materiālu vai formu, iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz līdzekļa nekaitīgumu saistībā ar cilvēku vai dzīvnieku veselību vai vidi viedokļa.

[..]

6. Paralēlas tirdzniecības atļauja ir derīga atsauces līdzekļa atļaujas derīguma termiņa laikā. Ja atsauces līdzekļa atļaujas turētājs iesniedz pieteikumu atļaujas atcelšanai atbilstīgi 45. panta 1. punktam, un 29. panta prasības joprojām tiek izpildītas, paralēlās tirdzniecības atļaujas derīguma termiņš beidzas vēlākais dienā, kad atsauces līdzekļa atļaujai būtu bijis jābeidzas.

7. Neskarot konkrētus šā panta noteikumus, paralēlā tirdzniecībā tirgotiem augu aizsardzības līdzekļiem attiecīgi piemēro 44., 45., 46., 55. pantu, 56. panta 4. punktu un VI līdz X nodaļu.

8. Neskarot 44. pantu, paralēlās tirdzniecības atļauju var atsaukt, ja ieviestā augu aizsardzības līdzekļa atļauja izcelsmes dalībvalstī tiek atsaukta drošības vai efektivitātes apsvērumu dēļ.

9. Ja līdzeklis 3. punkta izpratnē nav identisks atsauces līdzeklim, ieviešanas dalībvalsts drīkst vienīgi piešķirt atļauju, kas vajadzīga laišanai tirgū un lietošanai, saskaņā ar 29. pantu.

[..]”

III. Pamatlietas fakti

10. Uzņēmumam *Vaselife* ir paralēlas tirdzniecības atļauja attiecībā uz augu aizsardzības līdzekli *Vaselife Universal Bulb PHT* (turpmāk tekstā – “*Vaselife UB*”). Šis līdzeklis tiek importēts no Itālijas, kur tas ir reģistrēts un atļauts ar nosaukumu *Promalin*. Šis līdzeklis ir identisks līdzeklim *VBC-476*, kurš ir atļauts Nīderlandē un kuru ražo *Valent Biosciences*, kas ir *Sumitomo* nodaļa. Šie līdzekļi ir augšanas regulatori. Pirmo izmanto āboliem un bumbieriem, otro – grieztiem ziediem. *Ctgb* piešķīra attiecīgo atļauju uz periodu, kas beidzas 2016. gada 31. decembrī.

11. Pamatojoties uz *Sumitomo* iesniegumu par augu aizsardzības līdzekļa *VBC-476* atļaujas pārreģistrēšanu, ar 2015. gada 23. decembra lēmumu *Ctgb* piešķīra šim līdzeklim atļauju. Ar šo lēmumu ir mainīta šā līdzekļa atļaujas turētāja identitāte no *Valent Biosciences* uz pašu *Sumitomo* un kā derīguma termiņš ir minēts 2025. gada 1. decembris.

12. Ar 2016. gada 19. februāra lēmumu atļauju izsniegšanas komiteja pēc *Sumitomo* pieprasījuma nolēma grozīt atļautā augu aizsardzības līdzekļa *VBC-476* sastāvu. Grozījums tika klasificēts kā nenozīmīgas izmaiņas. Atļaujai tika saglabāts tas pats numurs, un tās derīguma termiņš ir 2025. gada 1. decembris. Ar tās pašas dienas *Ctgb* lēmumu *VBC-476* līdzekļa atļauja tika nodota uzņēmumam *Chrysal*. Šā līdzekļa nosaukums vēlāk tikai mainīts uz *Chrysal BVB*, kā *Ctgb* ar 2016. gada 3. jūnija lēmumu to bija atļāvusi.

13. Ar 2016. gada 1. martu *Ctgb* nolēma atjaunot 2015. gada 12. jūnijā augu aizsardzības līdzekli *Vaselife UB* izdoto paralēlas tirdzniecības atļauju līdz 2025. gada 1. decembrim. *Ctgb* to darīja, pamatojoties uz Regulas Nr. 1107/2009 52. pantu, uzskatot, ka līdzekli *Vaselife UB* ir ražojis *Valent Biosciences* un tāpēc tas ir nācis no tā paša uzņēmuma, no kura nācis ir atsauces līdzeklis.

14. *Chrysal* 2016. gada 1. martā pret šo lēmumu iesniedza iebildumu. *Ctgb* ar 2017. gada 26. aprīļa lēmumu paziņoja, ka šī sūdzība ir pieņemama un daļēji pamatota. Tā atsauca savu 2016. gada 1. marta lēmumu un noraidīja *Vaselife* lūgumu atjaunot 2015. gada 12. jūnija lēmumu, pamatojoties uz to, ka *Chrysal* nav saistītais *Valent Biosciences* uzņēmums vai uzņēmums, kas darbojas saskaņā ar *Valent Biosciences* piešķirto licenci, un ka ražošanas vieta tika mainīta. *Ctgb* attiecīgi nolēma, ka *Vaselife* vairs neizpilda Regulas Nr. 1107/2009 52. pantā prasītos nosacījumus. *Ctgb* tomēr uzņēmumam *Vaselife* piešķīra pagarinājuma periodu.

15. Tad *Vaselife* pārsūdzēja *Ctgb* 2017. gada 26. aprīļa lēmumu iesniedzējtiesā. Savukārt *Chrysal* pārsūdzēja *Ctgb* 2017. gada 20. jūlija lēmumu, ar kuru uzņēmumam *Vaselife* ar 2017. gada 26. aprīļa lēmumu tika piešķirts pagarinājuma periods. Katrs uzņēmums tādējādi ir prasītājs un vienlaikus arī trešā persona otra uzņēmuma celtajā prasībā iesniedzējtiesā, kura abas šīs lietas skata kā apvienotās lietas.

16. Attiecīgi pamatlietā strīdu rada jautājumi par augu aizsardzības līdzeklim piešķirtas paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņu, jo galamērķa valstī atsauces līdzeklis, pamatojoties uz kuru tika piešķirta paralēla tirdzniecības atļauja, tika “pārreģistrēts”, un par saistīto procedūru. Pamatlieta attiecas arī uz attiecīgā līdzekļa un atsauces līdzekļa identitātes prasību novērtējumu Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta mērķiem un, visbeidzot, uz pierādīšanas pienākumu gadījumā, ja ir strīds par līdzekļa un atsauces līdzekļa identitāti.

IV. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu un tiesvedība Tiesā

17. Šādos apstākļos ar 2018. gada 3. jūlija lēmumu, ko Tiesa saņēma 2018. gada 9. jūlijā, *College van Beroep voor het Bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos, Nīderlande) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai kompetentajai iestādei [*Ctgb*], pēc tam, kad tā pieņēmusi lēmumu pārreģistrēt atsauces līdzekli, ir tiesības – attiecīgā gadījumā pēc savas iniciatīvas – mainīt paralēlas tirdzniecības atļaujas Regulas Nr. 1107/2009 52. panta izpratnē derīguma termiņu, ja šī atļauja tikusi izsniegta pirms lēmuma par pārreģistrāciju, atbilstoši – vēlākam – derīguma termiņam, kurš ir piesaistīts lēmumam par atsauces līdzekļa pārreģistrāciju?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņa mainīšana ir automātiskas, no pašas Regulas Nr. 1107/2009 izrietošas sekas, ko rada lēmums pārreģistrēt atsauces līdzekli? Vai līdz ar to paralēlas tirdzniecības atļaujas jauna derīguma datuma reģistrēšana kompetentās iestādes datubāzē ir vienkārši administratīva darbība vai arī par to ir jāpieņem lēmums pēc savas iniciatīvas vai pamatojoties uz pieteikumu?
- 3) Ja uz otro jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka ir nepieciešams lēmums, vai šajā gadījumā ir piemērojams Regulas Nr. 1107/2009 52. pants, it īpaši šā panta 3. punkts?
- 4) Ja atbilde uz trešo jautājumu ir noliedzīga, kāda(-as) tiesību norma(-as) tad ir jāpiemēro?
- 5) Vai augu aizsardzības līdzekli var uzskatīt par tādu, kas nav identisks Regulas Nr. 1107/2009 52. panta izpratnē, jau tad, ja atsauces līdzekļa izcelsmes vieta (vairs) nav tas pats uzņēmums? Vienlaikus, atbildot uz šo jautājumu, tiek lūgts, lai Tiesa izvērtē jautājumu, vai asociēts uzņēmums vai saskaņā ar licenci strādājošs uzņēmums var nozīmēt arī uzņēmumu, kas ar tiesību īpašnieka atļauju ražo produktu pēc tās pašas receptes. Vai šajā saistībā ir būtiski, vai ražošanas process, saskaņā ar kuru tiek ražots atsauces līdzeklis un paralēli importējama ražojums, attiecībā uz aktīvajām vielām notiek vienā un tajā pašā uzņēmumā?

- 6) Vai vienkārši atsaucēs līdzekļa ražotnes vietas maiņai ir nozīme, izvērtējot jautājumu par produkta identiskumu?
- 7) Ja atbilde uz piekto un/vai sesto jautājumu ir apstiprinoša, vai no tā izrietošo secinājumu (“nav identisks”) var izmainīt tas, ka kompetentā iestāde jau ir konstatējusi, ka produkta sastāvs nav mainījies vai ir mainījies tikai minimāli?
- 8) Kam un kādā mērā ir jāpierāda, ka ir izpildīti Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta nosacījumi, ja paralēlā produkta atļaujas īpašniekam un atsaucēs līdzekļa atļaujas īpašniekam šajā jautājumā ir atšķirīgi viedokļi?”

18. Rakstveida apsvērumus ir iesnieguši *Vaselife*, *Chrysal*, Nīderlandes valdība un Eiropas Komisija. Turklāt *Vaselife*, Nīderlandes valdība un Eiropas Komisija sniedza mutvārdu apsvērumus 2019. gada 13. maija tiesas sēdē.

V. Analīze

A. Par pirmajiem četriem jautājumiem

19. Pirmie četri jautājumi attiecas uz sekām, ko attiecībā uz paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņu rada kompetentās iestādes lēmums pārreģistrēt atsaucēs līdzekli.

20. Uzdodot šos jautājumus, iesniedzējtiesa vaicā:

- vai kompetentā iestāde drīkst pēc savas iniciatīvas vai pēc pieprasījuma koriģēt paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņu, lai tas būtu tāds pats, kāds ir pārreģistrētā atsaucēs līdzekļa vēlākais derīguma termiņš (pirmais jautājums);
- tādā gadījumā – vai šāda pielāgošana automātiski izriet no lēmuma atjaunināt atsaucēs līdzekļa atļauju vai arī ir jāpieņem atsevišķs lēmums (otrais jautājums);
- ja ir nepieciešams atsevišķs lēmums, vai šādā gadījumā kompetentajai iestādei ir jāveic pārbaude attiecībā uz Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem (trešais jautājums) vai attiecībā uz jebkādam citām tiesību normām (ceturtais jautājums).

21. Tā kā šie uzdotie jautājumi ir viena un tā paša jautājuma aspekti, piedāvāju tos skatīt kopā.

1. Ievada piezīmes par vajadzību sniegt atbildi, ievērojot Regulu Nr. 1107/2009

22. Augu aizsardzības līdzekļa atļaujas atjaunošanu reglamentē Regulas Nr. 1107/2009 43. pants. Pirmkārt, Regulas Nr. 1107/2009 43. panta 1. punktā ir noteikts, ka “[augu aizsardzības līdzekļa] atļauju atjauno pēc atļaujas turētāja iesnieguma ar noteikumu, ka 29. pantā minētās prasības joprojām ir izpildītas”. Turklāt 43. panta 5. punktā ir arī noteikts, ka “dalībvalstis pieņem lēmumu par augu aizsardzības līdzekļa atļaujas atjaunošanu vēlākais 12 mēnešu laikā pēc tā sastāvā esošās darbīgās vielas, aizsargvielas vai sinerģista apstiprinājuma atjaunošanas”. Visbeidzot 43. panta 6. punktā ir papildināts, ka, “ja tādu iemeslu dēļ, kurus atļaujas turētājs nespēj ietekmēt, nav pieņemts lēmums par atļaujas atjaunošanu pirms tās termiņa beigām, attiecīgā dalībvalsts pagarina atļauju uz laiku, kas vajadzīgs, lai pabeigtu pārbaudi un pieņemtu lēmumu par atjaunošanu”.

23. No šiem noteikumiem tādējādi ir skaidrs, ka dalībvalsts kompetentajai iestādei ir jāpieņem lēmums par augu aizsardzības līdzekļa atļaujas atjaunināšanu un ka augu aizsardzības līdzeklim ir jāatbilst Regulas Nr. 1107/2009 29. pantā minētajiem nosacījumiem.

24. Pretēji tam šajā regulā nav nekas noteikts saistībā ar jautājumu par paralēlas tirdzniecības atļaujas atjaunināšanu. Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 6. punktā ir tikai noteikts, ka “paralēlas tirdzniecības atļauja ir derīga atsauces līdzekļa atļaujas derīguma termiņa laikā. Ja atsauces līdzekļa atļaujas turētājs iesniedz pieteikumu atļaujas atcelšanai atbilstīgi 45. panta 1. punktam un 29. panta prasības joprojām tiek izpildītas, paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņš beidzas vēlākais dienā, kad atsauces līdzekļa atļaujai būtu bijis jābeidzas”.

25. Tomēr, kā Tiesa ir norādījusi saistībā ar iepriekšējo tiesību aktu par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū³, kurā, kā tas mēdz notikt, toreiz nebija sniegti nosacījumi par atļaujas izsniegšanu augu aizsardzības līdzeklim, kam ir tirdzniecības atļauja, kura piešķirta saskaņā ar šā tiesību akta noteikumiem, un ko importē paralēli augu aizsardzības līdzeklim, kuram jau ir tirdzniecības atļauja importētājā dalībvalstī, šāda situācija, visticamāk, ietekmē attiecīgo preču brīvu apriti⁴.

26. Tajos apstākļos, manuprāt, jautājums par to, kā atsauces līdzekļa atļaujas atjaunināšana ietekmē paralēlas tirdzniecības atļauju, ir jārisina viendabīgā veidā visā Eiropas Savienībā saskaņā ar Regulu Nr. 1107/2009, ievērojot ne tikai tās formulējumu, bet arī šā tiesību akta kontekstu un mērķus⁵.

2. Vajadzība pieņemt jaunu lēmumu un kontrolēt Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā paredzētos nosacījumus

27. Regulas Nr. 1107/2009 52. pants nodrošina vienkāršotu režīmu attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, kuri jau ir atļauti citā dalībvalstī.

28. Patiešām, kā jau Tiesa ir atzinusi saistībā ar Direktīvu 91/414, kura, kā jau tika minēts, nenodrošināja šādu režīmu, ja paralēlā importa darbība “attiecas uz augu aizsardzības līdzekli, kas atbilstoši Direktīvai 91/414 jau ir atļauts eksportētājā dalībvalstī un importētājā dalībvalstī, šis līdzeklis nevar tikt uzskatīts par tādu, kas importētājā dalībvalstī pirmo reizi laists tirgū. Tādējādi cilvēku un dzīvnieku veselības vai vides aizsardzībai paralēlie importētāji nav jāpakļauj šajā direktīvā paredzētajai TA [tirdzniecības atļaujas] procedūrai, jo importētājās dalībvalsts kompetentajām iestādēm jau ir visa to kontroles veikšanai nepieciešamā informācija. Ievestā līdzekļa pakļaušana TA procedūrai pārsniegtu minētās direktīvas [91/414] mērķu aizsargāt cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi sasniegšanai nepieciešamo un draudētu nepamatoti sadurties ar LESD 34. pantā nostiprināto preču brīvas aprites principu”⁶. Tiesa tomēr norādīja, ka “augu aizsardzības līdzeklim, kas dalībvalsts teritorijā tiek ievests ar paralēlā importa palīdzību, nav ne automātiski, ne absolūti un beznosacījumu veidā jāgūst priekšrocība no šīs valsts tirgū jau esošam augu aizsardzības līdzeklim izsniegtas TA. [...] dalībvalstīm ir pienākums pārbaudes procedūru piemērot augu aizsardzības līdzekļiem, kuru paralēlam importam to teritorijā ir lūgts piešķirt atļauju, kas, kā tas ir pamatlietā, var izpausties kā tā sauktā “vienkāršotā” procedūra”⁷.

29. No šīs judikatūras skaidri izriet, ka galvenais elements, kas jāievēro, interpretējot tiesību aktu par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ir divu dažkārt visai pretrunīgu mērķu, proti, preču brīvas aprites, no vienas puses, un sabiedrības un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības, no otras puses, līdzsvarošana.

3 Padomes Direktīva 91/414/EEK (1991. gada 15. jūlijs) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (OV 1991, L 230, 1. lpp.; Īpašais izdevums latviešu valodā, 3. nod., 11. sēj., 332. lpp.).

4 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 6. novembris, *Mac* (C-108/13, EU:C:2014:2346, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

5 Skat. spriedumus, 2018. gada 17. aprīlis, *Egenberger* (C-414/16, EU:C:2018:257, 44. punkts), un 2019. gada 26. februāris, *Rimšēvičs* un *ECB/Latvija* (C-202/18 un C-238/18, EU:C:2019:139, 45. punkts), kur tas nesen piemērots.

6 Spriedums, 2014. gada 6. novembris, *Mac* (C-108/13, EU:C:2014:2346, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

7 Spriedums, 2014. gada 6. novembris, *Mac* (C-108/13, EU:C:2014:2346, 29. un 30. punkts). Skat. arī spriedumu, 2007. gada 8. novembris, *Escalier* un *Bonnarel* (C-260/06 un C-261/06, EU:C:2007:659, 30. un 32. punkts).

30. Šajā kontekstā tomēr ir jāatzīmē, ka Savienības likumdevējs pilnīgi saprotamu iemeslu dēļ ir uzskatījis, ka otrs mērķis ir visnozīmīgākais. Tas izriet no judikatūras, proti, Tiesa ir kvalificējusi cilvēku un dzīvnieku veselību un vides aizsardzību kā “ES tiesiskā regulējuma būtiskāko mērķi”⁸, un arī no pašas Regulas Nr. 1107/2009 formulējuma. Tādējādi Regulas Nr. 1107/2009 24. apsvērumā ir noteikts, ka “noteikumiem, kuri reglamentē atļauju piešķiršanu, ir jānodrošina augsts aizsardzības standarts. Jo īpaši, piešķirot atļaujas augu aizsardzības līdzekļiem, mērķim aizsargāt cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi vajadzētu būt prioritāram attiecībā pret mērķi uzlabot augu ražību”⁹.

31. Šādos apstākļos, kad pašam atsauces produktam ir piemērota jauna atļauja pēc Regulas Nr. 1107/2009 29. pantā minēto nosacījumu pilnīgas pārbaudes, ir skaidrs, ka paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņa automātiska pielāgošana veicinātu attiecīgās preces brīvu apriti. Tomēr, tā kā Regulā Nr. 1107/2009 nav skaidri norādīts, ka automātiski pagarinās derīguma termiņš paralēlas tirdzniecības atļaujai, kas ir “saistīta” ar atsauces līdzekli, kuram ir piemērota jauna atļauja, galvenais mērķis, proti, cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzība, neļauj pieņemt, ka šāda paralēlas tirdzniecības atļauja tiek pagarināta vienkārši automātiski¹⁰.

32. Gluži pretēji, tā kā pašam atsauces līdzeklim tika veikta jauna pārbaude, mērķim aizsargāt cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi attiecīgi ir jābūt prioritāram. Šādos apstākļos Savienības tiesības paredz, ka jauns lēmums tiks pieņemts saskaņā ar vienkāršotu procedūru, lai pārliecinātos, vai iepriekšējais atsauces līdzeklis, uz kuru attiecas jaunā atļauja, un augu aizsardzības līdzeklis, uz kuru attiecas paralēlas tirdzniecības atļauja, joprojām ir identiski. Šajā saistībā Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā minētie nosacījumi ir pietiekami un tiek piemēroti tikai, ciktāl tas ir nepieciešams izvirzītā leģitīmā mērķa – aizsargāt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību – sasniegšanai.

33. Šāda Regulas Nr. 1107/2009 interpretācija saskan arī ar vajadzību nodrošināt, lai dalībvalstīm uzliktais kontroles mehānisms, kas ir tiesību aktu par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū pamats, būtu efektīvs¹¹.

34. Šāda interpretācija izriet arī no Regulas Nr. 1107/2009 konteksta. Patiešām, Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 7. punktā ir noteikts, ka šīs regulas 44. un 45. pants ir jāpiemēro *mutatis mutandis* paralēlā tirdzniecībā tirgotiem augu aizsardzības līdzekļiem. Tā kā Regulas Nr. 1107/2009 44. panta 1. punkts un 45. panta 2. punkts attiecas uz šīs regulas 29. pantā sniegtajām prasībām – kas ir raksturīgi atsauces līdzekļa atļaujām – ir jāņem vērā attiecīgie nosacījumi, kas piemērojami paralēlas tirdzniecības atļaujām, proti, Regulas Nr. 1107/2009 52. pantā minētie nosacījumi.

35. Šādos apstākļos, no vienas puses, 44. pants ļauj dalībvalstīm pārskatīt atļauju jebkurā laikā, ja ir pazīmes, ka Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta prasības vairs netiek izpildītas. No otras puses, 45. pants nodrošina, ka atļauju var grozīt pēc atļaujas turētāja lūguma, ja tiek konstatēts, ka Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta prasības joprojām ir izpildītas.

8 “Kaut arī valsts iestādēm ir pienākums nodrošināt, lai stingri tiktu ievērots Savienības tiesiskā regulējuma būtiskais mērķis, proti, cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzība, samērīguma princips pieprasa, lai, aizsargājot preču brīvu apriti, attiecīgais tiesiskais regulējums tiktu piemērots tikai tiktāl, ciktāl tas ir nepieciešams izvirzītā leģitīmā mērķa aizsargāt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību sasniegšanai” (spriedums, 2014. gada 6. novembris, *Mac*, C-108/13, EU:C:2014:2346, 39. punkts; mans izcēlums).

9 Mans izcēlums. Skat. arī 8., 25., 29. vai 33. apsvērumu.

10 Gluži pretēji, Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 6. punktā ir noteikts, ka, “ja atsauces līdzekļa atļaujas turētājs iesniedz pieteikumu atļaujas atcelšanai atbilstīgi 45. panta 1. punktam, un 29. panta prasības joprojām tiek izpildītas, paralēlas tirdzniecības atļaujas derīguma termiņš beidzas vēlākais dienā, kad atsauces līdzekļa atļaujai būtu bijis jābeidzas” (mans izcēlums).

11 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 8. novembris, *Escalier un Bonnarel* (C-260/06 un C-261/06, EU:C:2007:659, 35. punkts).

36. Turklāt no šiem noteikumiem izriet – lai arī paralēlas tirdzniecības atļaujas turētājs acīmredzami drīkst pieprasīt atjaunināt savu atļauju pēc savas iniciatīvas, šo procedūru drīkst ierosināt arī dalībvalstu kompetentās iestādes. Šādā gadījumā tām saskaņā ar Regulas Nr. 1107/2009 44. panta 2. punktu tad ir jāinformē paralēlas tirdzniecības atļaujas turētājs un jādod viņam iespēja iesniegt piezīmes vai sīkāku informāciju.

3. Secinājumi par pirmajiem četriem jautājumiem

37. Attiecīgi, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, man nākas secināt, ka no lēmuma pārreģistrēt atsaucis līdzekli *automātiski* neizriet, ka paralēlas tirdzniecības atļaujai, kas piešķirta, pamatojoties uz Regulas Nr. 1107/2009 52. pantu, piemēro derīguma termiņa grozīšanu. Gluži otrādi, par šādu pagarinājumu ir jālemj kompetentai iestādei pēc procedūras, kurā šī iestāde ir pārliecinājusies, ka līdzeklis, kam tika piešķirta paralēlas tirdzniecības atļauja, joprojām ir identisks atsaucis līdzeklim saskaņā ar Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta nosacījumiem. Šo lēmumu var pieņemt pēc kompetentās iestādes iniciatīvas vai pēc paralēlas tirdzniecības atļaujas turētāja lūguma.

B. Par piekto, sesto un septīto jautājumu

38. Piektais, sestais un septītais jautājums kopumā attiecas uz Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā minētajiem nosacījumiem, kas jāņem vērā, lai izvērtētu, vai augu aizsardzības līdzeklis ir identisks atsaucis līdzeklim, un konkrētāk, uz pienākumu, ka augu aizsardzības līdzeklis “tiek ražots tajā pašā uzņēmumā vai asociētā uzņēmumā vai saskaņā ar licenci, kas piešķirta saistībā ar to pašu ražošanas procesu”. Tādēļ šos jautājumus es izskatīšu kopā.

1. Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta izstrādāšanas vēsture

39. Kā jau tika minēts iepriekš, interpretējot ES tiesību normu, ir jāizvērtē ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi, un it īpaši šā tiesību akta izstrādāšanas vēsture¹².

40. Šādā kontekstā no Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta formulējuma ir skaidrs, ka ar šo noteikumu sniegtie nosacījumi savā būtībā ir kumulatīvi. To apliecina tas, ka starp 52. panta 3. punkta b) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem ir lietots saiklis “un”. Skaidrs ir arī tas, ka pats (vai kā tāds) augu aizsardzības līdzeklis, proti, *viss* līdzeklis “tiek ražots tajā pašā uzņēmumā vai asociētā uzņēmumā vai saskaņā ar licenci, kas piešķirta saistībā ar to pašu ražošanas procesu”.

41. Otrkārt, kā esmu paskaidrojis attiecībā uz pirmajiem četriem jautājumiem, Regula Nr. 1107/2009 tiecas sasniegt divus mērķus – nodrošināt cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides augsta līmeņa aizsardzību un uzlabot iekšējā tirgus darbību¹³. Tomēr pirmais nosacījums, kas prasīts 52. panta 3. punkta a) apakšpunktā, ir ar īpašu mērķi, kura saknes meklējamas Tiesas judikatūrā, jo piemērojamos tiesību aktos nebija ietverti nekādi noteikumi, kas reglamentētu tirdzniecības atļauju piešķiršanas nosacījumus paralēlā importa gadījumos¹⁴.

¹² Skat. spriedumus, 2018. gada 17. aprīlis, *Egenberger* (C-414/16, EU:C:2018:257, 44. punkts), un 2019. gada 26. februāris, *Rimšēvičs* un ECB/Latvija (C-202/18 un C-238/18, EU:C:2019:139, 45. punkts), kur tas nesen piemērots.

¹³ Skat. Regulas Nr. 1107/2009 1. panta 3. punktu.

¹⁴ Šajā nozīmē skat. spriedumus, 1999. gada 11. marts, *British Agrochemicals Association* (C-100/96, EU:C:1999:129, 33. un 40. punkts); 2008. gada 21. februāris, Komisija/Francija (C-201/06, EU:C:2008:104, 39. un 43. punkts), un 2014. gada 6. novembris, *Mac* (C-108/13, EU:C:2014:2346, 24. punkts).

42. Tiešām, pat pirms Regulas Nr. 1107/2009 pieņemšanas Tiesa ir spriedusi, ka, lai gūtu priekšrocības, ko sniedz tirdzniecības atļaujas, kuras jau ir piešķirtas importētājvalstī, augu aizsardzības līdzeklim ar līdzekli, kas jau ir atļauts importētājvalstī, būtu jābūt tostarp kopīgai izcelsmei tādā ziņā, ka importēto augu aizsardzības līdzekli, “izmantojot to pašu formulu, ir ražojis viens un tas pats uzņēmums vai saistīts uzņēmums, vai uzņēmums, kas strādā uz licences pamata”¹⁵. No šīs pašas iedibinātās judikatūras tomēr izriet, ka šiem līdzekļiem nav jābūt identiskiem visos aspektos¹⁶. Tādos apstākļos Tiesa bija noteikusi, ka līdzīgs nosacījums, kas tika noteikts dalībvalsts tiesību aktos, var arī nebūt ar LESD 34. pantu aizliegtais šķērslis tirdzniecībai¹⁷.

43. Tiesas ieskatā, “šis nosacījums par attiecīgo līdzekļu kopīgu izcelsmi, pirmkārt, ļauj identificēt paralēlā importa gadījumus un tos nošķirt no līdzīgām situācijām, kurās importētajam līdzeklim ir nepieciešama ALT [atļauja laist tirgū], un, otrkārt, ir nozīmīgs importētā līdzekļa un references [atsauces] līdzekļa identiskuma rādītājs”¹⁸.

44. Tāpēc man šķiet, ka šā tagad oficiāli ietvertā Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunktā nosacījuma izcelsme nevar izraisīt tādu interpretāciju, kas pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai apliecinātu atsauces līdzekļa un augu aizsardzības līdzekļa kopīgu izcelsmi, paredzot, ka viens no šīs regulas vispārējiem mērķiem būs pretrunā, veidojot šķērslī attiecīgo līdzekļu brīvai apritei.

2. [Regulas] 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta interpretācija šajā lietā

45. Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa vaicā, vai var uzskatīt, ka augu aizsardzības līdzeklis nav identisks Regulas Nr. 1107/2009 52. panta nozīmē, ja atsauces līdzekļa izcelsmes vieta (vairs) nav tas pats uzņēmums, un vai asociēts uzņēmums vai saskaņā ar licenci strādājošs uzņēmums var nozīmēt arī uzņēmumu, kas ar tiesību īpašnieka atļauju ražo produktu pēc tās pašas receptes.

46. No Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta formulējuma izriet, ka divi līdzekļi var būt identiski, pat ja to izcelsmes vieta nav viens uzņēmums, jo šajā noteikumā ir skaidri paredzētas divas citas iespējas, ar to saprotot, ka vienīgi tad, ja šos līdzekļus “paralēli ražojuši divi konkurējoši uzņēmumi, importētais līdzeklis *a priori* jāuzskata par tādu, kas ir atšķirīgs no references līdzekļa”¹⁹.

47. Manuprāt, Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunktā lietoto frāzi “saskaņā ar licenci, kas piešķirta saistībā ar to pašu ražošanas procesu” var bez pārmērīgas brīvības interpretēt arī tādējādi, ka tiek iekļauti tādi apstākļi, saskaņā ar kuriem augu aizsardzības līdzekli, izmantojot to pašu ražošanas procesu, ražo cita vienība ar tiesību turētāja *piekrišanu*, pat ja par šādu kārtību puses nav noslēgušas oficiālu licencēšanas režīmu. Tomēr, kā Komisija norādīja 2019. gada 13. maija tiesas sēdē, ir taisnība, ka abu pušu attiecībās ir jābūt zināmai stabilitātei. Viens atsevišķs vai tīri islaicīgs darījums droši vien šajā ziņā nebūtu pietiekams.

48. Šajos apstākļos un ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, uzskatu, ka tad, ja atsauces līdzekli, proti, *visu* līdzekli, ražo uzņēmums, izmantojot tādu pašu ražošanas procesu, kāds tiek izmantots importētā augu aizsardzības līdzekļa ražošanai, ar šā līdzekļa ražotāja piekrišanu, ir jāuzskata, ka abiem šiem līdzekļiem ir viena izcelsme Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

¹⁵ Šajā nozīmē skat. iepriekšējā piezīmē minētos spriedumus.

¹⁶ Šajā nozīmē skat. spriedumus, 1999. gada 11. marts, *British Agrochemicals Association* (C-100/96, EU:C:1999:129, 33. un 40. punkts), un 2008. gada 21. februāris, Komisija/Frāncija (C-201/06, EU:C:2008:104, 39. punkts).

¹⁷ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 21. februāris, Komisija/Frāncija (C-201/06, EU:C:2008:104, 42. punkts).

¹⁸ Spriedums, 2008. gada 21. februāris, Komisija/Frāncija (C-201/06, EU:C:2008:104, 43. punkts).

¹⁹ Spriedums, 2008. gada 21. februāris, Komisija/Frāncija (C-201/06, EU:C:2008:104, 43. punkts).

49. Līdzīgi, ja ir tikai mainīta atsaucē līdzekļa ražošanas vieta vai mainīts šā līdzekļa nosaukums, vai nedaudz mainīts atsaucē līdzekļa sastāvs, kas nerada nekādas vērā ņemamas sekas attiecībā uz šā līdzekļa iedarbību, šīs izmaiņas ir nebūtiskas, ja viss līdzeklis joprojām tiek ražots ar importētā augu aizsardzības līdzekļa ražotāja piekrišanu.

50. Domāju, ka jebkāda cita Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta interpretācija varētu pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai garantētu abu šo līdzekļu kopīgu izcelsmi, kas ir šā noteikuma konkrētais mērķis, un tādējādi būtu pretrunā Regulas Nr. 1107/2009 vispārējiem mērķiem, proti, veselības un vides aizsardzības un arī preču brīvas aprites mērķim.

51. Savukārt, ja ražošanas process tiktu būtiski mainīts vai arī pat tikai nedaudz mainīts, taču šīm izmaiņām tomēr būtu vērā ņemamas sekas attiecībā uz līdzekļa iedarbību, vai arī ja līdzeklis vairs netiktu izmantots ar importētā augu aizsardzības līdzekļa ražotāja piekrišanu, šādi līdzekļi ir jāuzskata par atšķirīgiem. Šajā gadījumā patiešām ir jāuzskata, ka šiem līdzekļiem nav kopīga izcelsme, bet tos ražo paralēli divi konkurējoši uzņēmumi.

3. Secinājumi par piekto, sesto un septīto jautājumu

52. Attiecīgi, ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, domāju, ka gadījumā, ja atsaucē līdzekli, proti, *visu* līdzekli, ražo uzņēmums, izmantojot tādu pašu ražošanas procesu, kāds tiek izmantots importētā augu aizsardzības līdzekļa ražošanai, ar šā līdzekļa ražotāja piekrišanu un stabilu darījumu attiecību ietvaros, ir jāuzskata, ka abiem šiem līdzekļiem ir viena izcelsme Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Šajā saistībā, ja ir tikai mainīta atsaucē līdzekļa ražošanas vieta vai mainīts šā līdzekļa nosaukums, vai nedaudz mainīts atsaucē līdzekļa sastāvs, kas nerada vērā ņemamas sekas attiecībā uz šā līdzekļa iedarbību, šīs izmaiņas ir nebūtiskas, ja viss līdzeklis joprojām tiek ražots ar importētā augu aizsardzības līdzekļa ražotāja piekrišanu.

C. Par astoto jautājumu

53. Ar astoto jautājumu iesniedzējtiesa vaicā Tiesai, kam ir jāpierāda, ka ir izpildīti Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta nosacījumi, ja paralēlā produkta atļaujas īpašniekam un atsaucē līdzekļa atļaujas īpašniekam šajā jautājumā ir atšķirīgi viedokļi.

54. Tā kā esmu secinājis, ka ir nepieciešams jauns lēmums, ja pats atsaucē līdzeklis tiek no jauna reģistrēts, no minētās regulas 52. panta 2. punkta izriet, ka paralēlas tirdzniecības atļaujas turētājam ir jā sagatavo “pilnīgs pieteikums” (vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc kompetentā iestādes pieprasījuma)²⁰, lai apliecinātu, ka attiecīgie līdzekļi joprojām ir identiski.

55. Šajā saistībā Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 4. punktā ir uzskaitīta informācija, kas jāietver paralēlas tirdzniecības atļaujas pieteikumā. Papildus tam saskaņā ar Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 2. punktu kompetentā iestāde var pieprasīt, lai importētā līdzekļa izcelsmes dalībvalsts sniegt informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu, vai līdzekļi ir identiski.

²⁰ Skat. risināšanas gaitu iepriekš attiecībā uz pirmajiem četriem jautājumiem.

56. Attiecībā uz pārējo, tā kā nav Savienības tiesību regulējuma par procesuālajiem noteikumiem attiecībā uz pierādīšanas pienākumu, izskatot paralēlas tirdzniecības atļaujas pieteikumu, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru katras dalībvalsts iekšējā tiesību sistēmā ir jāneregulē šie noteikumi atbilstīgi procesuālās autonomijas principam, tomēr ar nosacījumu, ka tie nav mazāk labvēlīgi kā normas, kuras regulē līdzīgas iekšējas situācijas (līdzvērtības princips), un ka tie nepadara par praktiski neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu to tiesību izmantošanu, kas piešķirtas Savienības tiesību sistēmā (efektivitātes princips)²¹.

57. Saistībā ar efektivitātes principu, ja atsauces līdzekļa atļaujas turētājs apstrīd paralēlas tirdzniecības atļaujas turētāja pieteikumu vai kompetentās iestādes lēmumu, viņa pienākums ir pamatot savus apgalvojumus. Ja tas tā nebūtu, tas varētu nozīmēt, ka paralēlas tirdzniecības atļaujas pieteikuma iesniedzējam iespējami būtu jāsniedz pierādījumi par elementiem, kuru nav viņa līdzekļos attiecībā uz atsauces līdzekli. Šādos apstākļos ES tiesību aktos piešķirtās tiesības iegūt paralēlas tirdzniecības atļauju tādējādi būtu pārmērīgi grūti vai pat neiespējami īstenot.

58. Šajā saistībā var atgādināt, ka importētājas dalībvalsts kompetentās iestādes rīcībā ir jābūt leģislatīviem un administratīviem līdzekļiem, ar kuriem ražotāju, viņa pilnvaroto pārstāvi vai augu aizsardzības līdzekļa licences turētāju, kam jau ir viena TA, var piespiest sniegt viņa rīcībā esošas ziņas, kuras šīs iestādes uzskata par vajadzīgām²².

59. Attiecīgi paralēlas tirdzniecības atļaujas pieteikuma iesniedzēja pienākums ir sniegt Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 4. punktā minēto informāciju, lai apliecinātu, ka attiecībā uz augu aizsardzības līdzekli ir izpildīti Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā paredzētie nosacījumi. Tas, protams, pilnīgi neskar iespēju kompetentajai iestādei ievākt no izcelsmes dalībvalsts informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu attiecīgo līdzekļu identiskumu un pārbaudītu šo nosacījumu izpildi. No otras puses, ja par lēmumu izdot paralēlas tirdzniecības atļauju tiek iesniegta iespējamā sūdzība vai ja tas tiek pārsūdzēts, atsauces līdzekļa atļaujas turētājam ir jāpierāda savu iebildumu pamatotība saskaņā ar procesuālās autonomijas principu.

VI. Secinājumi

60. Attiecīgi es ierosinu Tiesai uz *College van Beroep voor het Bedrijfsleven* (Administratīvā apelācijas tiesa sociālekonomiskos jautājumos, Nīderlande) prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) No lēmuma pārreģistrēt atsauces līdzekli automātiski neizriet, ka paralēlas tirdzniecības atļaujai, kas piešķirta, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK, 52. pantu, piemēro derīguma termiņa grozīšanu. Gluži otrādi, par šādu pagarinājumu ir jālemj kompetentajai iestādei pēc procedūras, kurā šī iestāde ir pārliecinājusies, ka līdzeklis, kuram tika piešķirta paralēlas tirdzniecības atļauja, joprojām ir identisks atsauces līdzeklim saskaņā ar Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Šo lēmumu var pieņemt pēc kompetentās iestādes iniciatīvas vai pēc paralēlas tirdzniecības atļaujas turētāja lūguma.
- 2) Ja atsauces līdzekli, proti, *visu* līdzekli, ražo uzņēmums, izmantojot tādu pašu ražošanas procesu, kāds tiek izmantots importētā augu aizsardzības līdzekļa ražošanai, ar šā līdzekļa ražotāja piekrišanu un stabilu darījumu attiecību ietvaros, ir jāuzskata, ka abiem šiem līdzekļiem ir viena izcelsme Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Šajā saistībā, ja ir tikai mainīta atsauces līdzekļa ražošanas vieta vai mainīts šā līdzekļa nosaukums, vai nedaudz

21 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 22. februāris, *INEOS Köln* (C-572/16, EU:C:2018:100, 42. punkts).

22 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 11. marts, *British Agrochemicals Association* (C-100/96, EU:C:1999:129, 34. punkts).

mainīts atsaucē līdzekļa sastāvs, kas nerada vērā ņemamas sekas attiecībā uz šā līdzekļa iedarbību, šīs izmaiņas ir nebūtiskas, ja viss līdzeklis joprojām tiek ražots ar importētā augu aizsardzības līdzekļa ražotāja piekrišanu.

- 3) Paralēlas tirdzniecības atļaujas pieteikuma iesniedzēja pienākums ir sniegt Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 4. punktā minēto informāciju, lai apliecinātu, ka attiecībā uz augu aizsardzības līdzekli ir izpildīti Regulas Nr. 1107/2009 52. panta 3. punktā paredzētie nosacījumi, neskarot iespēju kompetentajai iestādei ievākt no izcelsmes dalībvalsts informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu attiecīgo līdzekļu identiskumu un pārbaudītu šo nosacījumu izpildi. No otras puses, ja par lēmumu izdot paralēlas tirdzniecības atļauju tiek iesniegta iespējamā sūdzība vai ja tas tiek pārsūdzēts, atsaucē līdzekļa atļaujas turētājam ir jāpierāda savu iebildumu pamatotību saskaņā ar procesuālās autonomijas principu.